

සමනාමයං මහාරාජ - ධම්මරාජස්ස සාවකා
තමෙව අනුකම්පාය - ජම්බුද්වීපා ඉධාගතා

☸ අදටත් සුදුසු පොසොන් පණිවිඩය

-වලවාහංගුනවුවේ ධම්මරතන හිමි
පොසොන් පුර පසළොස්වක පෝඨ ධර්ම දේශනාව යටතේ මිහිඳු
මාහිමියන් දේශනා කළ විවිධ සුභ ධර්ම අසුරෙන් තෝරාගත් වැද-
ගත් දහම කොටස් කිහිපයක් පිළිබඳ විමසුමක්

☸ දෙවන පැතිස් ගුහයේ මහා පෙරැළිය

ක්‍රිස්තු පූර්ව 309 වැනි වර්ෂය පමණ කාලයේදී ලක්දිව රජ කළ
දේවානම්පියතිස්ස රාජ සමයේදී භාරතයේ රජ කළ අශෝකාධි-
රාජයාගේ පුත් මහා මහින්ද මහ රහතන් වහන්සේ පොසොන්
පොහෝ දිනකදී සිරිලකට වැඩම කර සිදුකළ මහා ධර්ම ප්‍රචාරක
සේවාව නිසා ලංකාව තුළ ඇති වූ සුවිශාල සමාජ වින්තන විපර්යා-
සය.

☸ සම්බුදු හිමිගේ දහම් පණිවිඩය හා මිහිඳු පණිවිඩය

- කමල් විජේසිරි
බුදුරදුන් සොයා දැනගත් ලෝක සත්‍යය-මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ
විසින් එද ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ඉදිරිපත් කළ ආකාරය.

☸ අනුබුදු මිහිඳු හිමි සිරිලකට වැඩම කළ බවට චේති-
හාසික සාධක

- වාසනා සිරිමල්වත්ත
එද භාරතයේ පාලකයා වූ අශෝකාධිරාජයාගේ පුත් මිහිඳු මහර-
හතන් වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම කළ බවට සොයාගත හැකි බව
පැවසෙන ඓතිහාසික සාධක පිළිබඳ විමර්ශනයක්.

☸ මිහිඳු මාහිමි දම් දෙසුබස

- එල්ලාවල මේධානන්ද හිමි
මිහිඳු හිමියන් සිරිලක ජනතාවට බුදු දහම හඳුන්වාදීම සඳහා භාවිතා
කළ භාෂාව පිළිබඳ අදහසක්

☸ මහින්දාගමනයට පෙර පැවති ඇදහිලි

- නුගේතුන්නේ හිමි
මිහිඳු හිමියන් සිරිලකට වැඩම කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත්
ආගමික ඇදහිලි පැවති බවට අදහසක් හා ඒවායේ ස්වභාවය පිළිබඳ
විමසුමක්.

☸ රජගල සෙල් ලිපියෙන් හෙළිවන මහින්දාගමනය

- අහස ආර්යසිංහ
ඓතිහාසික රජගල සෙල් ලිපියේ දැක්වෙන තොරතුරු - මහින්දාග-
මනය පිළිබඳ අද නිබන්ධ වැදගත්ම සාක්ෂිය බවට අදහසක් පල
කැරෙන විමර්ශනශීලී ලිපියකි.

☸ පොසොන් පොදා අර්ථවත් කරමු

- දැදිගම නිලකවංශ හිමි
පොහොස් පොහොස දිනෙක සිරිලකට වැඩම කර - බුදු දහම
හඳුන්වා දුන් මිහිඳු හිමියන්ට දැක්විය යුතු උපරිම උපහාරය කුමක්
විය යුතුද යන්න පිළිබඳ විග්‍රහයකි.

☸ මිහිඳු මාහිමි වර්තයෙන් ප්‍රකට බෞද්ධ ධර්මදහ
ලක්ෂණ

- ගන්නුනේ අස්සප් හිමි
බුදුදහම - වෙනත් රටකට හඳුන්වා දීමේ තව ධර්ම දහයකු වශ-
යෙන් මිහිඳු මාහිමියන්ගේ වර්තය තුළින් ප්‍රකට වූ සුවිශේෂ ධර්මදහ
ලක්ෂණ කිහිපයක්.

☸ මිහිඳු සම්ප්‍රාප්තියේ අග්‍රඵල

- රුලපනාවේ ධම්මජෝති හිමි
මිහිඳු මාහිමියන් සිරිලකට වැඩම කොට සිදුකළ මහා ධර්මදහ
මෙහෙවරෙහි වඩාත් වැදගත්ම ප්‍රතිඵල පිළිබඳ විග්‍රහයකි.

❧ මහින්දාගමනයෙන් ප්‍රභාවිත කලා ශිල්ප

- සිහිල් එම්. සිරිසේන
අනුබුදු මිහිඳු හිමියන්ගේ ලංකා ගමනය නිසා මෙරට කලා ක්ෂේත්‍රය තුළ ඇති වූ සුවිශාල ප්‍රගතිය.

❧ මිහිඳු හිමි සහ රජරට

- ඉන්ද්‍රකීර්ති සිරිවීර
මිහිඳු ආගමනය නිසා රජරට ප්‍රදේශයෙහි සාමාජීය වශයෙන් හා සංස්කෘතික වශයෙන් සිදු වූ වෙනස්කම් පිළිබඳ විමසුමකි.

❧ ක්‍රියාශීලී බෞද්ධ සමාජය

- බී. ඒ. විමලසේන
මහින්දාගමනය නිසා සිදුවූ සංස්කෘතික හා සමාජ පිබිදීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව තුළ බිහිවූ අතීතය ක්‍රියාශීලී නව බෞද්ධ සමාජය පිළිබඳ අදහසක්

❧ මහින්දාගමනයෙන් පසු ලෙන් විහාර හා බ්‍රාහ්මී අක්ෂර

- යමුනා හේරත් සිරිවර්ධන
මහ මිහිඳු සම්ප්‍රාප්තියෙන් පසුව මෙරට ලෙන් විහාර බිහිවීම හා බ්‍රාහ්මී අක්ෂර කලාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලාංකික සමාජය ලද දැනුම.

❧ මහින්දාගමනයෙන් හමු වූ අපේ උරුම

- මහාචාර්ය අනුරාධ සෙනෙවිරත්න
මහින්දාගමන පුදබිම තුළදී හමුවන නටබුන් තුළින් මනවන බුදු සසුනෙහි සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික උරුම පිළිබඳ විමසුමකි.

❧ අශෝක වැනි රජකු නොසිටියා නම්...

- සිරිසමන් විජේතුංග
මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ පියා වූ එද භාරතයෙහි රජ කළ අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ මහා ධර්ම ප්‍රචාරක සේවාව නිසා ශ්‍රී ලංකාවට සැලසුණු සෙන

❧ මිහිඳු දෙසුමේ මනෝ විද්‍යාත්මක අගය

- කොස්වන්තේ අරියවිමල හිමි
මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ දේශනා තුළ දක්නට ලැබෙන මනෝ විද්‍යාත්මක අගය ආගන්තුක සමාජයකට බුදු දහම වැනි ගැඹුරු දහමක් හඳුන්වාදීමේදී ප්‍රකට මිහිඳු හිමියන්ගේ සුවිශේෂ දේශනා කුසලතා

❧ බුදුදහම හෙළ බසින් හැඳු හෙළා වුවා සාහිත්‍යය

- අගලකඩ සිරිසුමන හිමි
මිහිඳු හිමියන් රුගෙන ආ දහම පණිවිඩය සිංහල භාෂාවෙන් ලේඛන ගත කොට තබා ඇති හෙළ අටුවා සාහිත්‍යය පිළිබඳ විමසුමකි.

❧ මහින්දාගමනේ පුරා වස්තු

- මාලිංග අමරසිංහ
මහින්දාගමන පුද බිම ඇසුරු කොටගෙන පිහිටා ඇති පුරා වස්තු රැසක් පිළිබඳ තොරතුරු.

❧ සිතුලු පව්ව

දකුණු සිරිලක නිස්සමහාරාමයට ආසන්නව පිහිටා ඇති ඉපැරණි ඓතිහාසික සිතුල්පව් රජමහ වෙහෙර පිළිබඳ තොරතුරු.

❧ අශෝකාධිරාජයාගේ ධර්ම විජය පිළිවෙත

- ඌරුගමුවේ අස්සප් හිමි
කාලිංග යුද්ධය නමැති බිහිසුණු යුද්ධයේ දී සිදු වූ ඝාතන හා හිංසා පිළිබඳ කලකිරීමෙන් සිටින විට අසන්නට ලැබුණු දහම පණිවිඩයකින් පුරුණ වෙනසකට පත් වී මහා දැනුම රජකු බවට පත්වූ අශෝක අධිරාජයා දහමෙන් ලෝකය දිනීම සඳහා ඉන් පසු කළ මහා ශාසනික මෙහෙවර

❧ මහින්දාගමනයෙන් අස්වැද්දුණු හෙළ සාහිත කෙත

- මහාචාර්ය නයන නිලක් රත්නායක
මිහිඳු හිමියන් සිරිලකට වැඩම කොට සිදු කළ මහා චින්තන විප්ලවය නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ ඇති වූ අතිවිශාල ප්‍රගතිය පිළිබඳ විමර්ශනයකි.

❧ බුදු දහමෙන් පෝෂිත ලක් ජන සමාජය

- ගලගම ධම්මරංසි හිමි
මහ මිහිඳු සම්ප්‍රාප්තිය නිසා බුදු දහම පිළිබඳ දැනුමෙන් ලාංකික සමාජය පොහොසත් වූ ආකාරය. දහම පිළිබඳ අවබෝධය නිසා සිරිලක් සමාජය තුළ එතැන් සිට ඇති වූ සුවිශේෂ ගුණාත්මක ප්‍රගතිය.

❧ දීප ප්‍රසාදිත මිහිඳු භාමුදුරුවෝ

- කාන්ති අමරකෝන්
ශ්‍රී ලාංකික සමාජය ප්‍රසාදයට පත් කළ මහා සමාජ පිබිදීමක් ඇති කළ මිහිඳු මහ රහත් ශාසනික මෙහෙවර පිළිබඳ විමසුමකි.

❧ බුදු සිරිතෙන් බෞදු සාහිත කෙතෙන් ප්‍රකට වූ පැළුළුප තුවර

බුද්ධ චරිතයෙහි සහ ධර්මාශෝක චරිතයෙහි විශේෂ සිදුවීම් රැසක් සිදු වූ බවට සැලකෙන ඉන්දියාවේ පාඨලී පුත්‍ර නගරයෙහි ඓතිහාසිකත්වය.

❧ තරුණ පෙළට සැනසුම ලබාදෙමු

-කිරම විමලපෝති හිමි
තරුණ පරපුර දහම මගට වැඩියෙන් යොමු කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාව සහ ඒ සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් පිළිබඳ යෝජනා

❧ අටමස්ථානය වඳින ගාථා හා තේරුම්

-නිශාන්ත වමින්ද පීරිස්
පොහොසත් පොහොසත් නිමිති කරගත් විශේෂාංගයක් වශයෙන් අනුරාධපුර අටමස්ථාන නමින් ප්‍රකට වී ඇති විශේෂ සිද්ධස්ථාන අටෙහි වර්ණ ඡායාරූප හා එම සිද්ධස්ථාන වන්දනා කළ හැකි පාලි ගාථා සහ එහි අර්ථ.

❧ Buddhism - Religion of Royals and Loyals

-by Bhikku Vinayarakkhita Dharmayatanaya, Maharagama.

❧ Poson, the day we received the teachings of the Buddha

-By Bhikkhu Seelananda - Paramita International Buddhist Centre Kadugannawa.